

FONS BIGAS LUNA

Barcelona, 1946 – Riera de Gaià, 2013

*Bigas Luna i Manuel Vázquez Montalbán treballant durant el rodatge del film Tatuaje (1978) per Colita, 1976.
(<https://repositori.filmoteca.cat/handle/11091/24680>)*

FILMOTECA DE CATALUNYA

Àrea de Documentació – Biblioteca de Cinema

Taula de continguts

1. Descripció del Fons Bigas Luna	3
2. Inventari.....	7
DOCUMENTS ENVIATS AL CENTRE DE CONSERVACIÓ I RESTAURACIÓ DE LA FILMOTECA DE CATALUNYA (2CR)	7

1. Descripció del Fons Bigas Luna

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència:	CAT XXX BCN Filmoteca de Catalunya Bigas Luna LL215
Nivell de descripció:	Fons
Títol:	Fons Bigas Luna
Data:	Dates de creació: 1975-1977
Volum i suport:	1 capsa (17 unitats documentals simples), paper

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor: Bigas Luna

Història del productor:

Cursà estudis de ciències econòmiques abans d'entrar al món del disseny sota el guiatge de Carles Riart, amb el qual fundà l'*Estudi Gris*. En solitari inicià una producció que derivà en l'exposició *Taules* (1973); en la col·lecció de *200 fotografies Polaroid* (1975, sala Vinçon) i en el llibre *Anotacions. 31 de desembre del 1974*. Després d'un primer curt en 8 mm, *El llit, la taula* (1971), el 1977 rodà tres cintes experimentals, Carles Riart; Juan Sevilla i Mona y Temba, a més d'11 curts eròtics posteriorment comercialitzats en vídeo: *Historias impúdicas*.

El salt al camp professional el feu amb *Tatuatge* (Tatuaje. Primera aventura de Pepe Carvalho, 1976), adaptació de la novel·la homònima de Manuel Vázquez Montalbán, si bé el cineasta en quedà decebut. Amb *Bilbao* donà a conèixer la seva capacitat plàstica, amant de les provocacions. El film, que obtingué una dimensió internacional promoguda per Marco Ferreri, explora un món ocult que reapareix en *Caniche* (1978-79), premi L'Âge d'Or 1981 atorgat per la *Cinemateca Reial de Bèlgica* al film més innovador de la temporada. Aquesta etapa autoqualificada com a "negra" s'hauria pogut ampliar amb el guió inèdit *El niño del estanque* o el que Josep Anton Salgot rodà amb el títol *Mater amatisima* (1979-80).

La seva carrera donà un tomb quan el 1980 s'instal·là a *Los Angeles* amb la seva dona Consol Tura i l'actor Àngel Jové. Junts van escriure l'argument de *Reborn* (1980-81), rodat amb actors nord-americans però amb poques expectatives. A Barcelona feu una personal adaptació del mite de *Lola. Una historia mediterrànea* (1985), i amb Pepón Coromina, productor de *Bilbao* i *Caniche*, realitzà *Angoixa* (1986), film que, malgrat les seves expectatives, fracassà econòmicament. Aquesta davallada l'obligà a acceptar l'encàrrec d'adaptar *Las edades de Lulú* (1990), a partir de la novel·la eròtica d'Almudena Grandes.

Després inicià l'anomenada "trilogia ibèrica" (gastronomia i sexe, dues de les constants de la seva obra), en col·laboració amb Cuca Canals: *Jamón, jamón* (1992); *Huevos de oro* (1993) i *La teta i la lluna* (1994), que obtingueren diversos reconeixements internacionals, especialment a la *Mostra de Venècia*, i revelaren el talent d'actors com ara Penélope Cruz, Javier Bardem (premi Sant Jordi de Cinematografia 1993 al millor actor espanyol per *Jamón, jamón*) i Jordi Mollà, des de llavors assidus en les seves realitzacions. A Itàlia rodà *Bambola* (1996), mentre *La camarera del Titanic* (1997) tornà a ser reconeguda amb el Goya al millor guió 1998 adaptat amb C. Canals.

Amb *Volavérunt* (1999), adaptació de la novel·la històrica d'Antonio Larreta, Aitana Sánchez-Gijón fou guardonada amb el premi d'interpretació al *Festival de Cinema de Sant Sebastià*. La novel·la de Manuel Vicent traslladada a la pantalla per Rafael Azcona donà peu a *Son de mar* (2001), un drama passional inequívocament mediterrani. El 2002 realitzà 11 curts de 5 min. en vídeo sobre l'arquitectura de l'estudi EMBT (Enric Miralles - Benedetta Tagliabue).

El 2003 posà en escena de forma agosarada i multidisciplinària una adaptació de l'obra *Comedias bárbaras* de Valle-Inclán, que fou la traca final de la *Biennal de València*. Medalla d'Or del mèrit en les belles arts 1999, el 2002 rebé el Dofí d'Or del *Festival Internacional de Cinema de Setúbal* i la Medalla d'Honor de la cultura d'aquest ajuntament portuguès. Ha publicat amb C. Canals, *Retrats ibèrics* (1994).

Poc abans de morir havia iniciat el rodatge de *Segon origen*, adaptació al cinema de la novel·la de Manuel de Pedrolo Mecanoscrit del segon origen.

Altres films

1974 Cadires

1975 Consol Tura

1989 Barcelona 92

2002 Un collar de moscas

Extret de: Enciclopèdia.cat. Josep Joan Bigas Luna. Grup Enciclopèdia, Barcelona 2024 [en línia]. [consulta: 27 de gener de 2025]. Disponible a: <https://www.enciclopedia.cat/diccionari-del-cinema-a-catalunya/josep-joan-bigas-luna>

Història arxivística:

El fons correspon a la documentació generada per Bigas Luna durant la realització del film *Tatuaje* (1978) i ha estat sempre a les seves mans i, posteriorment, a les de la seva família fins al moment de la donació.

Dades sobre l'ingrés:

El fons va ser donat al novembre de 2024 per la seva filla Elisabet Bigas.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut:

El fons correspon al material relatiu al film *Tatuaje* (1978).

Per la qual cosa el fons és una important font d'informació per a l'estudi del film, així com per la seva persona i obra de Bigas Luna.

Sistema d'organització:

Degut a les dimensions del fons i la tipologia dels documents no s'ha creat cap sistema d'organització.

Informació sobre avaluació i tria:

No s'ha realitzat cap actuació d'avaluació i tria.

Incrementos: No es preveuen.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés:

Documentació de lliure accés amb finalitat d'investigació. Per consultar la documentació, serà necessari visitar la biblioteca amb petició prèvia dels documents i cita concertada.

Condicions de reproducció:

La reproducció de documents s'ha de dur a terme d'acord amb les normes de la Biblioteca del Cinema.

Llengües i escriptures dels documents:

Predomina el castellà.

Característiques físiques i requeriments tècnics:

En general, la documentació presenta un bon estat de conservació.

Instruments de descripció:

S'han confeccionat dos instruments de descripció: la fitxa NODAC del fons i un inventari d'unitats documentals simples.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Documentació relacionada:

La Biblioteca del Cinema disposa també del fons **LL/69 Pladevall, Tomás** amb documentació del film *Tatuaje* (1978) i el curtmetratge *Spot H.I. Cine promoció* de Bigas Luna.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es): Laura Jurado, gener de 2025

Fonts:

- La pròpia unitat de descripció.
- Enciclopèdia.cat. *Josep Joan Bigas Luna*. Grup Enciclopèdia, Barcelona 2024 [en línia]. [consulta: 27 de gener de 2025]. Disponible a:
<<https://www.enciclopedia.cat/diccionari-del-cinema-a-catalunya/josep-joan-bigas-luna>>

Regles o convencions:

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2006.

2. Inventari

Contingut	Data	Topogràfic
Dossier de treball del film Tatuaje	set. 75	LL215_01
Recull de premsa del film (enquadernat). Inclou sinopsi, biografia dels actors principals, fotografies dels tècnics principals i pòster del film	06/06/1976-17/12/1977	LL215_01
12 lobbycards	[s.d.]	LL215_01
Flyer publicitari	[s.d.]	LL215_01
2 postals promocionals del film	[s.d.]	LL215_01

DOCUMENTS ENVIATS AL CENTRE DE CONSERVACIÓ I RESTAURACIÓ DE LA FILMOTECA DE CATALUNYA (2CR)

Contingut	Data
Betamax del film en castellà amb coberta editada	[s.d.]
Betacamp del film en castellà	[s.d.]
Betacamp del film en castellà amb subtítols en francès	[s.d.]